

Alþingi
Erindi nr. P 130/467
komudagur 4.12.2003

Félag leiðsögumanna

Mörkinni 6, 108 Reykjavík

Sími 588 8670

Fax 568 9875

info@touristguide.is

www.touristguide.is

Skrifstofan er opin alla virka daga kl. 14-16 nema miðvikudaga.

Reykjavík, 1. desember 2003

Umhverfisnefnd Alþingis,
Austurstræti 8-10.

Erindi: Umsögn um tillögu til þingsályktunar um öflun grunngagna um náttúru landsins og gerð náttúrufarskorta, 27. mál á þingskjali 27

Okkur dylst ekki að umrædd þingsályktunartillaga er mjög metnaðarfull og horfir til mikilla framfara í gerð náttúrufarskorta ef samþykkt verður. Staðfræðikortagerð, sem leggur grunninn, er einmitt nokkuð sem leiðsögumönnum gæti gagnast í störfum sínum. Það verður að segjast að ef leiðsögumenn líta til starfa sinna er þörfin fyrir staðfræðikort brýn, t.d. bráðvantar góð göngukort um hálendið. Enn sem komið er þurfa ferðalangar um óbyggðir landsins að feta sig áfram eftir u.þ.b. 50 ára gömlum herkortum.

Við fögnum því ef náttúrufarskort verða unnin og gefin út.

Fyrir hönd Félags leiðsögumanna,

Berglind Steinsdóttir
formaður

Alþingi
Erindi nr. P 130/410
komudagur 2.12.2003

Umhverfisnefnd Alþingis
Eva Margrét Ævarsdóttir
Alþingi v/Austurvöll
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 25. nóvember 2003
2003110020/016-1
SB/hj

**Tillaga til þingsályktunar um grunnöggn um náttúru landsins og náttúrufarskort, ~~nr. 27.~~
mál**

Vísað er til bréfs umhverfisnefndar Alþingis frá 17. nóvember 2003 þar sem Náttúrufræðistofnun Íslands er beðin um umsögn um ofangreinda þingsályktunartillögu.

Náttúrufræðistofnun Íslands er sammála því að styrkja þurfi og ljúka sem fyrst öflun og skráningu grunnagna um náttúru landsins og gerð náttúrufarskorta. Átak í þessum efnum yrði mikið framfaraskref sem kæmi að margþættum notum við skipulagsgerð, umhverfismat og náttúruvernd og mundi spara framkvæmdaaðilum mikinn tíma og fjármuni. Góð náttúrfarsgögn eru forsenda góðrar skipulagsvinnu á lands- og svæðisvísu, sem þarf að taka til verndar náttúruminja, afmörkunar námasvæða (t.d. malar- og sandnámur), kortlagningar náttúrufarsþátta sem lúta að öryggi byggðar (t.d. skriðuföll, jarðsprungur, framhlaup, eldvirkni, jarðhiti) og afmörkunar útvistarsvæða.

Til skamms tíma voru gróðurkort, sem aðeins eru til af hluta landsins, einu kortin sem gáfu einhverja mynd af náttúrufari landsins. Gerð þeirra hófst fyrir um 50 árum. Lengi framan af voru þau unnin einungis með hliðsjón af beitarþoli og ástandi gróðurlenda. Með aukinni umhverfisvitund og þekkingu samfara fjölþættari landnýtingu hafa kröfur um lýsingu á náttúrufari landsins breyst. Til samræmis breyttum kröfum og með hliðsjón af þróun í nágrannalöndum var öll aðferðafræði við kortagerð, skráningu og lýsingu náttúrufars endurskoðuð fyrir nokkrum árum.

Í þeirri vistgerðaflokkun og kortlagningu sem nú er unnið að á Náttúrufræðistofnun Íslands er safnað mun fjölþættari gögnum og upplýsingum um náttúrufar en gert var við hefðbundna gróðurkortagerð, m.a. um dýralíf, jarðveg og aðra ólífræna umhverfisþætti. Þannig fæst heildstæðari mynd af náttúrufari og sérstæðni einstakra landsvæða. Fram af þessu hefur stofnunin einbeitt sér að því að flokka og kortleggja vistgerðir á hálendi landsins og má segja að allgóð mynd sé nú fengin af vistgerðum hálendisins, stærð þeirra, útbreiðslu og verndargildi. Þessi vinna hefur einkum farið fram í tengslum við Rammaáætlun um nýtingu vatnsafls og jarðvarma auk einstakra virkjanaframkvæmda. landsins Með markvissu átaki

telur stofnunin raunhæft að ljúka vistgerðakortlagningu landsins alls á næstu fjórum til fimm árum. Í framhaldinu yrði áhersla lögð á að vinna kort og náttúrufarsgögn í meiri upplausn og með áherslu á helstu þéttbýlis- og landbúnaðarsvæði landsins þar sem umhverfisálag er mest.

Með sömu rökum má halda því fram að kortlagning á vistgerðum á sjávarbotni, einkum í fjörum landsins og á nánasta grunnsævisbotni, sé nauðsynleg forsenda skipulagsaðgerða, umhverfismats, náttúruverndar og sjálfbærrar nýtingar sjávar. Lagt er til að stjórnvöld styðji við átak á þessu sviði.

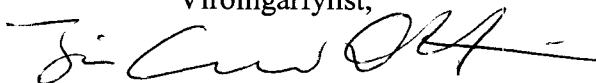
Náttúrufræðistofnun Íslands telur raunhæft að ljúka gerð berggrunnskorta af landinu í kvarða 1.250.000 á næstu fjórum árum. Gerð korta af lausum jarðlögum í þessum kvarða krefst væntanlega lengri tíma nema verulegt aukafjármagn komi til.

Til að kortleggja jarðfræði landsins í kvarðanum 1:50.000 á tíu árum þarf að vinna og gefa út 11 kort á ári. Slíkur hraði í kortavinnslu og gagnaöflun er varla raunhæfur. Raunhæfara væri að ætla 15-20 ár til verksins og miða við fimm til sex kort á ári að meðaltali. Allt er þetta þó háð forgangsröðun og því fjármagni og vinnuafli sem fæst til verksins.

Fjarkönnun nýtist fyrst og fremst við kortlagningu gróðurs. Við kortlagningu jarðmyndana er hinsvegar nauðsynlegt að hafa loftmyndir og góða almenna kortagrunna.

Náttúrufræðistofnun Íslands mælir með samþykki þessarar tillögu til þingsályktunar.

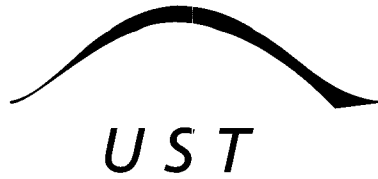
Virðingarfyllst,

Jón Gunnar Ottósson
forstjóri

Alþingi
Erindi nr. Þ 130/384
komudagur 1.12.2003

Nefndasvið Alþingis
Umhverfisnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Umhverfisstofnun

Environment and Food Agency of Iceland

Suðurlandsbraut 24
IS - 108 Reykjavík, Ísland

☎ (+354) 591 2000

Fax (+354) 591 2010

umhverfisstofnun@ust.is

www.umhverfisstofnun.is

28. nóvember 2003

Skjalanúmer: 50

Tilvísun: U20031100099/kg

Þingsályktunartillaga um grunngögn um náttúru landsins og náttúrufarskort,
27. mál

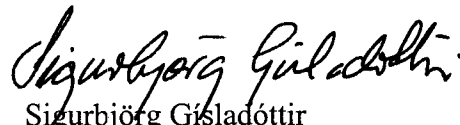
Vísað er til erindis umhverfisnefndar, dags. 17. nóvember, þar sem óskað var umsagnar Umhverfisstofnunar um þingsályktunartillögu um grunngögn um náttúru landsins og náttúrufarskort, 27. mál.

Umhverfisstofnun hefur viðtækt hlutverk tengt náttúru landsins og notkun náttúrufarskorta. Stofnunin byggir auk þess stóran hluta af starfi sínu á náttúrufarsupplýsingum sem unnar eru á viðeigandi fagstofnunum. Umhverfisstofnun styður því heilshugar að aukinn kraftur verði settur í skipulega skráningu og kortlagningu á náttúru Íslands. Stofnunin telur mjög mikilvægt að hið fyrsta verði lokið við gerð jarðfræði-, gróðurfars-, búsvæða- og vatnafarskortum af landinu í hæfilegum mælikvarða (t.d. 1:50.000).

Góð grunngögn eru grundvallaratriði í stjórnun náttúruauðlinda, mat á verðmæti og skipulagning nýtingar. Umhverfisstofnun telur álíka mikilvægt að slíkar upplýsingar verði öllum aðgengilegar og nauðsynlegt að ríkisvaldið hlutist til um söfnun þeirra upplýsinga og útgáfu.

Virðingarfyllst,

Davíð Egilsson
forstjóri

Sigurbjörg Gísladóttir
forstöðumaður